

การพัฒนาความสามารถการบริหารงานคลังของเทศบาลนครและเทศบาลเมือง

The Fiscal Managerial Capacity City and Town Municipalities

วรสิทธิ์ เจริญพัฒน์*

Worasit Chareonput

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ได้แก่ (1) ศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลังของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง (2) ศึกษาผลกระทบจากทัศนคติการบริหารงานคลังของผู้บริหารระดับสูง ต่อความสามารถในการบริหารงานคลังของเทศบาลนครและเทศบาลเมือง (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบริหารงานคลัง กับความสามารถการบริหารงานคลัง และ (4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานคลัง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 30 คน ที่เลือกแบบเจาะจงจาก 4 เทศบาล ได้แก่ เทศบาลนครนครราชสีมา เทศบาลนครนครปฐม เทศบาลเมืองหัวหิน เทศบาลเมืองชะอำ กลุ่มตัวอย่างเลือกจาก นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล นักการเมืองท้องถิ่น สื่อมวลชนท้องถิ่น พนักงานราชการส่วนท้องถิ่น ทำการเก็บข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและการตีความ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณได้กลุ่มตัวอย่าง 270 คน คำนวน ตามสูตรของทาโร ยามาเน่ ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ร้อยละ มีชเมิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (สถิติเอฟ) และสถิติถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1)ความสามารถในการบริหารงานคลัง มีปัญหาด้านโครงสร้างทางการคลังทั้งรายรับและรายจ่าย ไม่สามารถพึ่งพาตนเองทางการคลัง ต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ขาดความเข้มแข็งทางการเงิน (2) ผู้บริหารระดับสูง มีทัศนคติการบริหารงานคลังแบบประชานิยมสมัยใหม่ (3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการบริหารงานคลัง มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบริหารงานคลัง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายความผันแปรของความสามารถบริหารงานคลัง ได้ร้อยละ 51.4 โดยตัวแปรที่มีอำนาจการอธิบายสูงสุด ตามลำดับ ได้แก่ สภาพการณ์เศรษฐกิจของพื้นที่ตั้ง บรรยากาศการเมืองและวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น พฤติกรรมการบริหารงานคลัง กฎหมายระเบียบข้อบังคับทางการบริหารงานคลัง และ (4) แนวทางการพัฒนาความสามารถในการบริหารงานคลังที่ได้จากตัวแบบสังเคราะห์งานวิจัย ประกอบด้วย (4.1) การปรับเปลี่ยนทัศนคติ การบริหารงานคลังจากประชานิยมยุคใหม่ มาสู่การคลังแบบก้าวหน้า ที่เน้นการพึ่งพาตนเองทางการคลังของท้องถิ่น ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการบริหารจัดการการคลังท้องถิ่น ความเป็นธรรมของระบบภาษี ประสิทธิภาพค่าใช้จ่าย และเน้นการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารงานคลังของเทศบาล (4.2) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ (4.3) ควรลดบรรยากาศและวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น แบบแก่งแย่งชิงดีกันของผู้สมัครรับเลือกตั้งไปสู่บรรยากาศและวัฒนธรรมการเมืองแบบ

* พันเอก และอาจารย์ มหาวิทยาลัยนานาชาติแลตมฟอร์ด หัวหิน 1458 ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120

สโมสรร ซึ่งผู้มีความสมบัติพร้อมและมีจิตอาสา จึงจะให้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารเทศบาลได้และ เสริมสร้างการเรียนรู้ให้เข้าใจในความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ด้วยการจัดฝึกอบรมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสถาบันพระปกเกล้า (4.4) ปรับปรุงการบริหารงานจัดเก็บรายได้ด้วยการบริหารจัดการเชิงรุกตามหลักการการตลาดภาครัฐ เน้นการนำการบริหารด้านภาษี ค่าธรรมเนียมเข้าหาประชาชน ทางด้านรายจ่าย เน้นการจัดสรรงบประมาณที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน และ (4.5) ปรับปรุงเนื้อหา ข้อมูหมาย กฎและใช้ ระเบียบ ปฏิบัติที่มุ่งเน้นประสิทธิผล การบริการประชาชนมากกว่า ระเบียบปฏิบัติปกติ และเน้นการปลดการคอรัปชั่นเชิงนโยบาย ด้วยการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

คำสำคัญ: ความสามารถการบริหารงานคลัง เทศบาลนคร เทศบาลเมือง

Abstract

The objectives of this study were (1) to study the fiscal managerial capacity of City and Town municipalities, (2) to study the effects resulting from the high rank administrators' attitudes towards the fiscal managerial capacity of the City and Town municipalities, (3) to study affecting factors of the fiscal managerial capacity, and fiscal managerial capacity, and (4) to study the guidelines for the development of the fiscal managerial capacity.

This study employed both qualitative and quantitative research method. For qualitative research method, the study was conducted by using in-depth interviews with 30 key informants selected by purposive sampling method from the four municipalities which were : Hua-Hin Town municipality, Cha-am Town municipality, Nakhon Rachasima City municipality and Nakhon Pathom City municipality. These key informants were Mayors, Deputy Mayors, Council Members, local politicians, local mass media and local personnel. The data were analyzed using content analysis with interpretation. However, for the quantitative research method, questionnaires were used to collect the data from 270 respondents selected through the use of simple random sampling technique following Taro Yamane formula. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA (F-test), Pearson's R coefficient and multiple regression.

The research findings were as follows:

1. The fiscal managerial capacity problem was the fiscal managerial structure regarding income and expense aspects. Also, the municipalities were not self reliant, depend too heavily on government subsidies, and had no fiscal strength.
2. Mayors and executives had a belief in modern fiscal populism which affected the fiscal managerial capacity.
3. The correlation between the affecting factors of fiscal managerial capacity and fiscal managerial capacity was at the statistically significant level of .05 and could explained variation of fiscal managerial

capacity at the 51.4% The most powerful variables affecting fiscal managerial capability were economic conditions, local political climate and culture, behaviors of fiscal management and rules and regulations, respectively.

4. The guidelines for the development of fiscal managerial capacity from research synthesis were as follows:

4.1 Change the fiscal managerial attitudes of the majors an executives from the modern fiscal populism to the progressive fiscal management focusing on self-reliance of local fiscal, efficiency and effectiveness of the local fiscal management, tax system equity, expenditure efficiency and the municipality's capacity enhancement.

4.2 Help people to acknowledge them on their rights and duties towards local government by adding the Civics course in to curriculums of every education level.

4.3 Change the local political culture from the high competitive culture to compromising culture with service mind and promote democracy by giving them the training regarding people participation hosted by the king of Prajadhipok Institute of Thailand.

4.4 Improve the tax revenue system by using the pro-active management focusing on tax and fee management approaching on the people's expenditures. Besides, establish the budget allocation system that allowed people to participate in every step of management

4.5 Revise laws and regulations to be more focused on the efficiency of people services and enhance people participation in every step of decision making process in order to decrease the possibility of policy corruption.

Keywords: Fiscal Managerial Capacity City Municipality Town Municipality

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย ได้เริ่มขึ้นในวิธีสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ห้า แห่งจักรีวงศ์ ในรูปแบบสุขาภิบาล โดยมุ่งประสงค์ให้ การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่กระจายอำนาจการปกครอง จากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครอง ท้องถิ่นด้วยตนเอง และสามารถตอบสนองการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นที่สอดคล้องกับ ขนบธรรมเนียม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุดม ทุมไชษิต. 2550: 9) ประเทศไทยมีพัฒนาการการ ปกครองท้องถิ่นมาโดยลำดับ จวบจน มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 ที่มีสาระสำคัญในด้านการปกครอง ท้องถิ่น เนื่องจากมีการตราพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนอำนาจจัดบริการสาธารณะจากส่วนกลาง เพื่อไป ดำเนินการโดยตนเอง นอกเหนือจากการถ่ายโอนภารกิจดังกล่าว ส่วนกลางยังได้ทำการถ่ายโอนอำนาจการบริหารงาน

คลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะ

ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถพึ่งพาตนเอง เนื่องจากปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางการเมือง ความสามารถของท้องถิ่นให้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง และการช่วยเหลือจากส่วนกลาง รวมถึงการต้องการเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นความจำเป็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น (วรพิทย์ มีมาก. 2546: บทคัดย่อ) และการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องพึ่งพิงเงินอุดหนุนจากรัฐบาล อาจเนื่องจาก การมีแนวคิดทางการบริหารงานคลังในรูปแบบ "มีมากใช้มาก มีน้อยใช้น้อย" แทนที่จะมีแนวคิดในรูปแบบ "เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้มาก ก็หาให้มาก และเมื่อจำเป็นต้องใช้ก็น้อยก็หาให้น้อย" (วีระศักดิ์ เครือเทพ. 2550: 7)

อีกประการหนึ่ง การกระจายอำนาจทางการคลังสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มิได้มีการกระจายอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากท้องถิ่นยังขาดอิสระในการบริหารงานคลังในส่วนของการใช้จ่าย ที่ต้องจัดทำเป็นรูปแบบงบประมาณประจำปี เมื่อกระบวนการแล้วเสร็จต้องนำเสนอขอความเห็นชอบ จากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอแล้วแต่สถานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้ขาดความเป็นอิสระในการบริหาร เนื่องจากหน่วยราชการส่วนกลาง มีทัศนะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดแคลนบุคลากรที่มีความสามารถในการบริหารงาน (ดำรง วัฒนนา. 2541: 21)

ประกอบกับสถานะภาพและพื้นที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความหลากหลาย ทำให้ประสบปัญหาทางด้านบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบรรจุพนักงานท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านการคลัง ดังที่กิติพงษ์ พิพิธกุล (2551) ศึกษาพบว่า กลุ่มเทศบาลเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขาดแคลน บุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานคลัง ประกอบกับการที่วีระศักดิ์ เครือเทพ (2551) ได้ศึกษาสุขภาพทางการคลัง (Fiscal Health) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาล พบว่าสาเหตุหลักของความอ่อนแอ มาจากสภาพพื้นที่ตั้งของเทศบาล ความหนาแน่นของประชากรและการใช้นโยบายของประชานิยมทางการคลัง (Fiscal Populism) และการไร้ประสิทธิภาพ ของการบริหารจัดการ นอกจากนี้ ญัฐทิมา รอนอก อุไรรัตน์ โภชนัง และวนิดา ไกรศรี (2550) ศึกษาพบว่า แม้จากรายได้จากภาษีที่จัดเก็บด้วยตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสูงขึ้น แต่มีสัดส่วนไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บ และจัดสรรให้ รวมไปถึงเงินอุดหนุนจากรัฐบาล

ปัญหาที่ประมอผลมา ทำให้ผู้วิจัยคาดว่า ความสามารถการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น น่าจะขาดประสิทธิภาพ จึงทบทวนวรรณกรรมว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานคลัง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความเข้มแข็ง การปฏิบัติการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประกอบด้วยปัจจัยใดบ้าง จึงพบว่า จากแนวคิดของโมค และฮิลล์ เฮ้าส์ อ่างถึง โดย เบอรน และ แชรรม (Moak & Hillhouse. 1975: 8; Berne & Schramm. 1986) ได้ระบุว่า การจัดการคลังท้องถิ่น ต้องอาศัยหลักสี่ประการ เพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะต้องบริหารงานด้วยหลักสี่ประการ ประกอบด้วย (1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency Principle) มีความหมายว่า การบริหารรายรับและรายจ่ายอย่างไรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (2) หลักความเสมอภาค (Equity Principle) หมายถึง การจัดเก็บรายได้ และการใช้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำนึงถึงความยุติธรรมระหว่างกลุ่มคนในสังคม ความจำเป็นของคนในสังคม ความสามารถในการจ่ายของคนในสังคม และ (3) หลักสุขภาพทางการเงิน (Healthy Financial Condition Principle) หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสามารถในการรักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและท้ายสุด 4)

หลักการตรวจสอบสารานุกรมที่ หมายความว่าถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถเปิดเผยให้ประชาชนรับทราบ (อุดม ทุมโฆษิต. 2550: 7-9)

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะตรวจสอบความสามารถการบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง รวมถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง รวมถึงอิทธิพลของปัจจัยดังกล่าวที่ส่งต่อการบริหารงานคลัง โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถการบริหารงานคลังของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากทัศนคติในการกำหนดนโยบายการคลังของนายกเทศมนตรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถของการบริหารงานคลังเทศบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานคลัง เทศบาลนครและเทศบาลเมือง
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานคลังที่เหมาะสม สำหรับเทศบาลนครและเทศบาลเมือง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสามารถในการบริหารงานคลังเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) โดยใช้วิธีวิทยาเชิงคุณภาพผสมกับการวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ทางรัฐประศาสนศาสตร์ของสตีเฟน เค. เบนลีย์ (Stephan K Bailey) แนวคิดทฤษฎีการคลังท้องถิ่นของชาลส์ ทีบอต (Charles Tiebout. 1986) และแนวคิดการประเมินความสามารถการบริหารงานคลังของ ฮอนาเดิล, เบอห์นและชราม (Honadle, Berne & Schramm) โมค และ ฮิลเฮาส์ (Moak and Hilhouse) มาประยุกต์ บูรณาการ สร้างกรอบความคิดการวิจัยเพื่อค้นหาความสามารถและรูปแบบในการบริหารจัดการการคลังของเทศบาลนครและเทศบาลเมือง โดยมีขอบเขตในการศึกษาครั้งนี้ (ดูรูปภาพ 1)

วิธีดำเนินการวิจัย

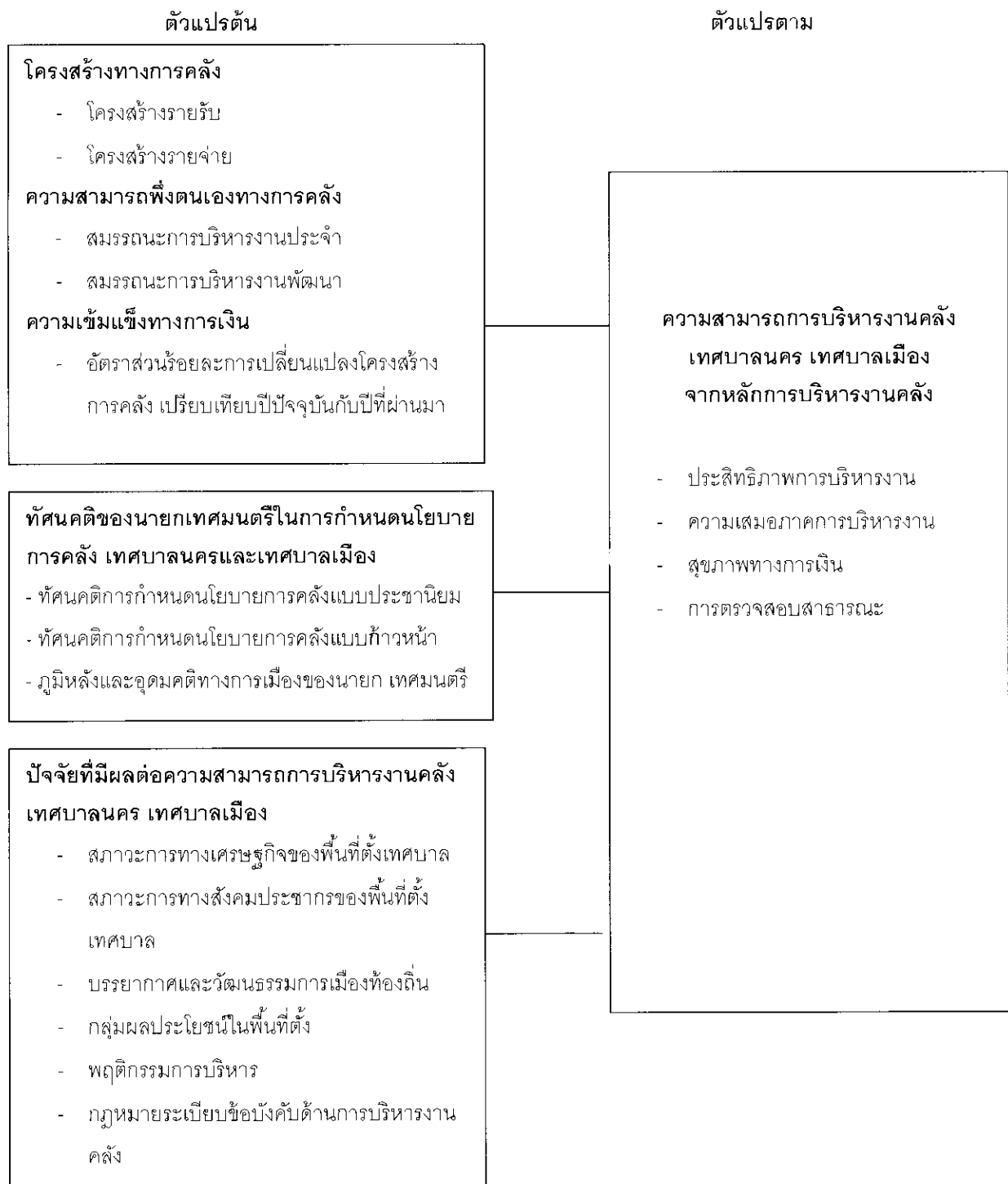
1. ข้อมูลเชิงพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้สำหรับการศึกษาวิจัยใช้วิจัยเลือกพื้นที่แบบเจาะจงที่มีความแตกต่างกันในบริบทสิ่งแวดล้อม พื้นที่ประชากรในการวิจัย กลุ่มแรก คือ เทศบาลนคร จำนวน 2 แห่ง คือ เทศบาลนคร นครราชสีมา จ.นครราชสีมา และเทศบาลนครปฐม จ.นครปฐม กลุ่มที่สอง คือ เทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. แหล่งข้อมูลด้านประชากรในการวิจัยมี 2 กลุ่ม คือ

2.1 แหล่งข้อมูลด้านบุคคล (Key Informants) ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Random Sampling) ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ผู้รับผิดชอบงานคลัง

ปลัดเทศบาล ผอ.กองคลัง และผู้ปฏิบัติงานด้านการคลัง รวม 30 คน จัดเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ตามประเด็นของกรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.2 ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 270 คน จากประชากร ได้แก่ นักการเมืองท้องถิ่นและพนักงานเทศบาล โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ Yamane วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การตีความเพื่อหาข้อสรุป การใช้สถิติ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการพรรณนาข้อมูล และใช้สถิติที่สถิติ ANOVA-F Pearson's R และสถิติการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ในการทดสอบสมมติฐาน

3. แหล่งข้อมูลด้านเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เช่น งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการ การคลังท้องถิ่น เพื่อสร้างกรอบความคิดในการวิเคราะห์เอกสารเทศบาลัญญัติ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 – ปีงบประมาณ 2552

4. เครื่องมือในการวิจัย

4.1 วิเคราะห์เอกสารโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4.2 แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structure In-Depth Interview) โดยกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

4.3 แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นการออกแบบเนื้อหา ในแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการบริหารงานคลังและแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ การคลังท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อวิเคราะห์ โดยการพรรณนา และใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ T-test Pearson's R และการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็น 2 รูปแบบ คือ

5.1 รูปแบบที่ 1 เป็นบทสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง และผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังของเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มีการบันทึกเสียง เมื่อนำมาถอดเทปเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วได้นำข้อมูลมาแยกแยะสังเคราะห์เป็นหมวดหมู่ ลงรหัสตามตัวชี้วัด และตามประเด็นของกรอบแนวคิดด้านการวิจัย สรุปผลการสัมภาษณ์โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์

5.2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์เชิงเอกสาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปผลความสามารถในการบริหารงานคลังในเรื่อง โครงสร้างทางการคลังด้านรายรับ โครงสร้างการคลังด้านรายจ่าย ความสามารถพึ่งพาตนเองทางการคลังและความเข้มแข็งทางการเงิน

5.3 เป็นการนำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยไปแจกประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 270 คน และนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ T test ANOVA F test, Pearson's R และ Stepwise Multiple Regression จากนั้นทำการสรุปผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

5.4 แสดงผลการวิจัยเชิงเอกสาร โดยการพรรณนาวิเคราะห์และนำผลการวิจัยเชิงปริมาณมาสนับสนุนการวิจัยเชิงเอกสารตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเชิงผสม (Mixed Research) สามารถตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผลการศึกษาจึงเป็นไปตามการวิเคราะห์ข้อมูลสามมิติดังต่อไปนี้

1. **ผลการวิจัยเอกสารพบว่า สภาพทั่วไปของการบริหารงานคลังเทศบาลนคร เทศบาลเมือง ในกลุ่มตัวอย่างมีโครงสร้างการคลังด้านรายรับ จากการเก็บภาษีอากรโดยตรงน้อยมาก เพียงร้อยละ 10-15 ของรายรับทั้งหมด ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากรัฐบาลสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส สุวรรณมาลา (2541 : ก) เปรียบเทียบกับโครงสร้างการคลังด้านรายจ่าย เทศบาลกลุ่มตัวอย่างทุกแห่งมีโครงสร้างรายจ่ายที่เป็นรายจ่ายประจำและเป็นรายจ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตโดยตรง (ได้แก่ รายจ่ายเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยฯ) สรุป คือ ค่าใช้จ่ายประจำสูงกว่ารายจ่ายเพื่อการลงทุนสอดคล้องกับงานวิจัยของอุดม ทุมไผะ (2545 : บทคัดย่อ) จากการศึกษาสมรรถนะการบริหารงานประจำและสมรรถนะการบริหารงานพัฒนาในด้านการบริหารงานประจำ พบว่า เทศบาลกลุ่มตัวอย่าง คือ เทศบาลนครราชสีมา เทศบาลนครปฐม และเทศบาลเมืองชะอำ ขาดดุลทางการบริหารงานประจำ ยกเว้นเทศบาลเมืองหัวหิน ส่วนในด้านสมรรถนะการบริหารงานพัฒนา เทศบาลกลุ่มตัวอย่าง ขาดดุลทั้งหมดไม่สามารถพึ่งพาตนเองทางการคลังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพิทย์ มีมาก (2546) ค้นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถพึ่งพาตนเองทางการคลังได้**

ในด้านความเข้มแข็งทางการเงินของเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เทศบาลนครราชสีมาและเทศบาลเมืองชะอำ มีแนวโน้มจะเผชิญปัญหาความเข้มแข็งทางการเงินในอนาคตต่างจากเทศบาลนครปฐม และเทศบาลเมืองหัวหิน ที่ยังคงมีความเข้มแข็งทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ เครือเทพ (2552) พบว่า เทศบาลขนาดใหญ่มีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น รวมถึงเทศบาลเมืองที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กึ่งชนบท จะประสบปัญหาความอ่อนแอทางการคลังมากกว่าเทศบาลนคร หรือ เทศบาลเมืองที่ตั้งอยู่ในหรือติดกับพื้นที่เศรษฐกิจพื้นที่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่

2. **ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก** จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง นักการเมืองท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานด้านการคลังของเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้โครงสร้างด้านรายรับของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง มีปัญหาในด้านการจัดหารายรับ สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร ทั้งนี้ เนื่องจากเหตุผลสถานการณ์ของนักการเมืองต้องรักษารฐานคะแนนเสียง การเร่งรัดจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมสูงขึ้น จึงมีผลต่อคะแนนเสียง ดังนั้น ข้าราชการประจำและนักการเมืองจะมีการบริหารงานคลังแบบประชานิยมยุคใหม่ เน้นการจัดโครงการในลักษณะรัฐสวัสดิการ ที่สำคัญประชาชนในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องสิทธิและหน้าที่พลเมือง และการขาดแคลนเจ้าหน้าที่บุคลากรด้านการเก็บภาษีที่มีความรู้ ทักษะ ส่งผลให้เทศบาลกลุ่มตัวอย่างขาดความเข้มแข็งทางการเงิน ยกเว้นมีผู้บริหารหรือนักการเมืองท้องถิ่นที่มีสายสัมพันธ์พิเศษกับกลุ่มการเมืองที่อยู่ในอำนาจจะสามารถจัดสรรหรือถ่ายโอนงบจากรัฐบาลมาดำเนินโครงการในพื้นที่ของตนเองได้

3. **ผลการศึกษาเชิงปริมาณ** จากการศึกษาความสามารถในการบริหารงานคลัง ด้วยการสอบถามจากนักการเมือง ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้านความ

คิดเห็นของพนักงานเทศบาลผู้ปฏิบัติงาน กล่าวคือ พนักงานเทศบาล นครปฐม เทศบาลเมืองหัวหิน และเทศบาลเมืองชำ ที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อความสามารถในการบริหารงานคลังแตกต่างกัน ยกเว้นเทศบาล นครนครราชสีมา

ผลการศึกษาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักการเมืองท้องถิ่นที่มีต่อความสามารถด้านการบริหารงานคลัง เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เมื่อพิจารณาจากลักษณะประชากรมีเทศบาล 3 แห่ง คือ เทศบาลนคร นครราชสีมา เทศบาลเมืองหัวหิน และเทศบาลเมืองชะอำ มีความคิดเห็นต่อความสามารถในการบริหารงานคลังของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน มีเพียงเทศบาลนครปฐม ที่มีความสามารถในการบริหารงานคลังแตกต่างกัน มีเพียงเทศบาล นครปฐมที่มีความคิดเห็นต่อความสามารถในการบริหารงานคลังแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกของ ปลัดเทศบาลนคร นครราชสีมา ที่กล่าวว่า การทำงานระหว่างผู้บริหารที่มาจากการเมืองกับข้าราชการประจำ จะให้เกียรติซึ่งกันและกัน แม้จะมีความเห็นแตกต่างกันบ้าง แต่ก็รับฟังและปฏิบัติตามหน้าที่ ขอบเขตของกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์เชิงลึกของปลัดเทศบาลนคร นครราชสีมา ที่กล่าวว่า การทำงานระหว่างผู้บริหารที่มาจากการเมืองกับ ข้าราชการประจำ จะให้เกียรติซึ่งกันและกัน แม้จะมีความเห็นแตกต่างกันบ้าง แต่ก็รับฟังและปฏิบัติตามหน้าที่ ขอบเขตของกันและกัน

3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างความสามารถการบริหารงานคลัง ระหว่างเทศบาลกลุ่มตัวอย่าง แสดงผล ในตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสามารถการบริหารงานคลัง จำแนกตามเทศบาลนคร เทศบาลเมือง

ความสามารถการบริหารงานหลัก		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง	Between Groups	2.226	3	.742	3.012	.033
	Within Groups	32.280	131	.246		
	Total	34.506	134			
ความเสมอภาคการบริหารงานคลัง	Between Groups	1.685	3	.562	1.709	.168
	Within Groups	44.033	134	.329		
	Total	45.717	137			
ความมั่นคงทางการเงินของเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร	Between Groups	4.051	3	1.350	4.467	.005
	Within Groups	38.695	128	.302		
	Total	42.745	131			
การตรวจสอบสาธารณะ	Between	10.387	3	3.462	6.108	.001

ความสามารถการบริหารงานหลัก		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Groups					
	Within Groups	75.959	134	.567		
	Total	86.346	137			
ความสามารถด้านการบริหารงานคลัง	Between Groups	3.494	3	1.165	4.349	.006
	Within Groups	33.750	126	.268		
	Total	37.245	129			

จากตาราง 1 พบว่า ความสามารถการบริหารงานคลัง ของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความแตกต่างกัน จึงนำไปทำการเปรียบเทียบรายคู่ของ Schaffer แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบรายคู่ของความสามารถการบริหารงานคลังเทศบาล จำแนกตามเทศบาล

ความสามารถการบริหารงานคลังเทศบาล	Mean	นครราชสีมา (n = 73)	ชะอำ (n = 65)	นครปฐม (n = 76)	หัวหิน (n = 85)
ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง	3.82	-	.21	-.35*	.19
นครราชสีมา	3.63	-.19	-	.16	.20
ชะอำ	3.47	-.25*	.16	-	-.14
นครปฐม	3.61	-.21	-.20	-.14	-
หัวหิน					
ค่าสถิติ t = 3.012 Sig. = 0.033*					
ด้านความเสมอภาคการบริหารงานคลัง	3.75	-	.16	.29	.23
นครราชสีมา	3.59	-.16	-	.13	.70
ชะอำ	3.45	-.29	-.13	-	-.06
นครปฐม	3.52	-.23	-.07	.06	-
หัวหิน					
ค่าสถิติ F = 1.709 Sig. = 0.168					
ด้านความมั่นคงทางการเงินของเทศบาล					

ความสามารถการบริหาร งานคลังเทศบาล	Mean	นครราชสีมา (n = 73)	ชะอำ (n = 65)	นครปฐม (n = 76)	หัวหิน (n = 85)
นครราชสีมา	3.89	-	.20	.47*	.33
ชะอำ	3.68	-.27	-	.26	.12
นครปฐม	3.41	.47*	-.26	-	-.14
หัวหิน	3.56	-.33	-.12	.14	-
ค่าสถิติ F = 4.467 Sig. = 0.005*					
ด้านการตรวจสอบสาธารณะ					
นครราชสีมา	4.01	-	.45	.74*	.52
ชะอำ	3.55	-.45	-	.29	.06
นครปฐม	3.26	.74*	-.29	-	-.22
หัวหิน	3.48	-.52	-.06	.22	-
ค่าสถิติ F = 6.108 Sig. = 0.006*					
รวม					
นครราชสีมา	3.85	-	.23	-.44*	.30
ชะอำ	3.62	.23	-	.21	.07
นครปฐม	3.41	-.44*	.21	-	.13
หัวหิน	3.54	-.30	-.07	.13	-
ค่าสถิติ F = 4.349 Sig. = 0.006*					

หมายเหตุ: *.05

จากตาราง 2 การวิเคราะห์ด้วยวิธี ANOVA พบว่า การบริหารงานคลังของเทศบาลเมือง เทศบาลนคร ต่างกัน มีขีดความสามารถการบริหารงานคลังเทศบาลภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F=4.349) เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Schafee พบคู่ที่แตกต่างดังนี้ เทศบาลนครราชสีมา แตกต่างกับเทศบาลนครนครปฐม และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านประสิทธิภาพการบริหารงานคลัง ด้านสุขภาพทางการเงินของเทศบาล และด้านการตรวจสอบสาธารณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านขีดความสามารถทางการคลังของเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร แตกต่างกันจากค่าสถิติ ANOVA ที่ และมีค่านัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าเทศบาลนคร นครราชสีมา มีขีดความสามารถทางการบริหารงานคลังแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายเปรียบเทียบในแต่ละด้านพบว่า เทศบาลนคร นครราชสีมา มีขีดความสามารถการบริหารงานคลังทางด้านประสิทธิภาพ การบริหารงานแตกต่างจากเทศบาลนคร นครปฐม และมีค่า นัยสำคัญที่ระดับ 0.05 รวมถึงด้านประสิทธิภาพการบริหารงานและด้านสุขภาพทางการเงิน

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลังของเทศบาลนครและเมือง จากการศึกษาวรรณกรรมแนวคิดทฤษฎีการบริหารงานคลังทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

1) ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลัง ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมืองในพื้นที่ตั้งเทศบาล ลักษณะประชากรและสังคมของพื้นที่ตั้งเทศบาล บรรยากาศการเมืองท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่ พฤติกรรมการบริหารองค์การ กฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ ในการกำกับดูแลการบริหารงานคลัง ปัจจัยดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับความสามารถการบริหารงานคลัง

2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลัง ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การเมืองในพื้นที่ลักษณะประชากรและภาวะสังคมของพื้นที่ตั้งเทศบาล บรรยากาศการเมืองท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่ พฤติกรรมการบริหารองค์การ กฎหมาย กฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติในการกำกับดูแล การบริหารงานคลังสามารถอธิบายความผันแปรของความสามารถการบริหารงานคลังของเทศบาลเมืองและเทศบาลนครได้

เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานและความสามารถในการบริหารงานคลัง

ค่าสหสัมพันธ์	.01 - .20	มีความสัมพันธ์	ระดับ	ต่ำมาก
ค่าสหสัมพันธ์	.21 - .40	มีความสัมพันธ์	ระดับ	ต่ำ
ค่าสหสัมพันธ์	.41 - .60	มีความสัมพันธ์	ระดับ	ปานกลาง
ค่าสหสัมพันธ์	.61 - .75	มีความสัมพันธ์	ระดับ	ค่อนข้างสูง
ค่าสหสัมพันธ์	.76 - .90	มีความสัมพันธ์	ระดับ	สูง
ค่าสหสัมพันธ์	.91 - 1.00	มีความสัมพันธ์	ระดับ	สูงมาก

ตาราง 3 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานคลังกับความสามารถการบริหารงานคลัง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลัง	ความสามารถการบริหารงานคลัง
1. สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ตั้งเทศบาล	0.593*
2. สภาพสังคมประชากรในพื้นที่ตั้งเทศบาล	0.330*
3. บรรยากาศและวัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่น	0.301*
4. กลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่	0.058*
5. พฤติกรรมการบริหารการจัดการ	0.488*
6. กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการคลัง	0.549*

หมายเหตุ: *0.05

จากตาราง 3 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันรที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถในการบริหารงานคลัง กับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลัง พบว่า สภาพเศรษฐกิจของพื้นที่ตั้ง เทศบาลการและเทศบาลเมืองมี

ความสัมพันธ์กับความสามารถ การบริหารงานคลังในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.01 สภาวะสังคม ประชากรในพื้นที่ตั้งเทศบาลนครและเทศบาลเมือง มีความสัมพันธ์กับความสามารถการบริหารงานคลังระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 กลุ่มผลประโยชน์ในพื้นที่บริการเทศบาลนครและเทศบาลเมืองที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถการบริหารงานคลังในระดับต่ำ พฤติกรรมการบริหารองค์การของกองคลังเทศบาลนครและเทศบาลเมืองมีความสัมพันธ์กับความสามารถการบริหารงานคลังในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 สุดท้าย กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับทางการคลังมีความสัมพันธ์กับความสามารถการบริหารงานคลังระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา เพื่อหาตัวแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการบริหารงานคลังกับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลังด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน ระหว่างความสามารถการบริหารงานคลัง เทศบาลนคร เทศบาลเมือง กับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถการบริหารงานคลัง เทศบาลนคร เทศบาลเมือง

ตัวแปร	แบบจำลอง	
X ₁ สภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่บริการของเทศบาล	B	.377
X ₂ พฤติกรรมการบริหารงานคลังและวัฒนธรรม	T	(3.924)**
X ₃ บรรยากาศการเมืองท้องถิ่นและวัฒนธรรม	B	-.267
	T	(-4.26)**
X ₄ กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการบริหารงานคลัง	B	.422
	T	(3.643)**
ตัวคงที่		0.871
T		(2.628)**
R ²		0.514
SEE		.394
F		26.430
Sig F		0.000**

หมายเหตุ: B = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย **0.01 *0.05, y = หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานคลัง

จากตาราง 4 สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์การพัฒนาการบริหารงานคลังได้ดังต่อไปนี้

$$y = 0.871 + .377X_1 + .245X_2 - .267X_3 + .422X_4$$

ตัวแปรอิสระสามารถร่วมกับพยากรณ์ ความสามารถในการบริหารงานคลังได้ร้อยละ 51.4

จากสมการพยากรณ์ พบว่า การพัฒนาการบริหารงานคลังของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง ควรจะต้องพัฒนา สภาวะเศรษฐกิจของพื้นที่บริการ ของเทศบาล ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารงานคลัง บริบาลบรรยากาศ การแข่งขัน ในการเลือกตั้งท้องถิ่น พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมการเมืองที่มีจิตอาสาเป็นหลักพัฒนา กฎหมายระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารงานคลังให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม

ผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปได้ว่า แม้ว่าพนักงานหรือนักการเมืองมีความคิดเห็นในเรื่องความสามารถในการบริหารการคลังเหมือนและแตกต่างกัน แต่มีความเห็นตรงกันในแง่หน่วยงานเทศบาลท้องถิ่นไม่สามารถพึ่งพาตนเองทางการคลังได้ เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่พลเมือง บรรยากาศในการเมืองทำให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันเพื่อฐานเสียงของตน (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2551) และพฤติกรรมและภาวะผู้นำส่งผลต่อความสามารถในการบริหารจัดการงานคลังท้องถิ่น

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยทั้งสามมิติดังกล่าว แสดงถึงความสามารถในการบริหารงานคลังที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการบริหารงานคลังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ ท้องถิ่น และภูมิภาค (Land & Yinger, 1989; Honadle et al. 2004) ทางด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานคลัง ภูมิหลังของผู้บริหารระดับสูง ของเทศบาล กลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการกำหนดนโยบายท้องถิ่น (Clark and Ferguson, 1979) ส่วนบรรยากาศทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองที่แปรผันในเชิงผกผันกับความสามารถในการบริหารงานคลัง (Easton, 1965) แสดงให้เห็นบรรยากาศและวัฒนธรรมทางการเมืองที่มีความแข่งขันสูง และมุ่งบริหารจัดการ เพื่อรักษาฐานเสียงของนักการเมือง อย่างไรก็ตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของการบริหารการคลัง ส่งผลต่อความคล่องตัวในการบริหารงานคลัง (นันทวัฒน์ ปรมานันท์, 2549)

งานวิจัย เรื่อง ความสามารถในการบริหารงานคลัง เทศบาลนครและเทศบาลเมืองนี้มีประโยชน์ต่อการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการ การคลังท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการบริหารงานคลังกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ๆ หรือมีการเปรียบเทียบการบริหารการคลังในองค์กรท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน เพื่อประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมการบริหารการคลังเชิงรุก เพื่อวางระบบการจัดสรรรายได้แก่ท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเท่าเทียมเป็นธรรม เพิ่มความเป็นอิสระทางการคลังให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งเสริมสร้างวินัยทางการเงินและการคลังให้เกิดขึ้นด้วยความร่วมมือของท้องถิ่นและประชาชน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง ดร.สอาด บรรเจิดฤทธิ์ ดร.วิมล หอมยิ่ง พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์ ดร.บุญเลิศ ไพรินการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวีวงศ์ ศรีทองรุ่ง ที่กรุณาชี้แนะการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ ตลอดจนจนคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่โครงการดุสิตบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ พิพิษกุล. (2551). ความพยายามในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในกลุ่มจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2545). พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง
- จรัส สุวรรณมาลา. (2541). ปฏิรูประบบการคลังไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย . ดำรง วัฒน . การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี. จาก <http://pioneer.net.serve.chula.ac.th/wdamrong/indexR.htm>
- นันทวัฒน์ บรมมานันท์. (2543) การปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2550) คู่มือเสริมสร้างสุขภาพทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นนทบุรี: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- วรพิทย์ มีมาก. (2539). การวิเคราะห์โครงสร้างทางการคลัง ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษา จ. เชียงใหม่” กรุงเทพฯ : พีเพิลส.
- _____. (2545). ระบบการคลังของการปกครองท้องถิ่นไทย ศึกษาเฉพาะกรณีเงินอุดหนุน. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- รัฐทิศา รอนอก อุไรรัตน์ โภชนัง และวนิดา ไกรศรี. (2550) . การบริหารการคลังท้องถิ่นศึกษากรณี. งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2555. จาก <http://Law.ninc.ac.th/index.php?option=content&view=article&id>
- อุดม ทুমไชชิต. (2545). การวิเคราะห์ฐานะการเงิน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาการบริหารส่วนตำบลคองส์ กรุงเทพฯ: แซทไฟน์ พรินต์ติ้ง.
- _____. (2550). การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่;บทเรียนจากประเทศพัฒนาแล้ว. กรุงเทพฯ: แซทไฟน์ พรินต์ติ้ง.
- Clark, T. N. and Ferguson, L. C. (1983). City Money: Political process Fiscal Strain and Retrenchment. NY: Columbia University Press.
- Easton, D. (1965). A System Analysis of Political Life. NY.
- Honadle, B. W., Costa, J. M. & Beverly A. C. (2004). Fiscal Health for Local Government; An introduction to Concepts, Practical Analysis, and Strategies. CA: Elsevier Academic Press.
- Ladd, H. F. & Yinger, J.. (1989). America's Ailing Cities : Fiscal Health and Design of Urban Policy. MD: John Hopkins University Press.
- Moak & Hillhouse. (1975). Concept and Practices in Local Government Finance. Municipal Finance Officers Association of the United States and Canada.